

1.	Наставен предмет	МЕХАНИКА НА МАНИПУЛАТОРИ И НИВНО УПРАВУВАЊЕ		
2.	Шифра	1М6СИМХТ05		
3.	Студиска програма	MXT		
4.	Семестар (изборност)	летен (XIII)		
5.	Цели на предмет	Развој и дефинирање на математички модел на манипулатор, анализа и управување. Дефинирање на ротациите како матрици, крутите движења како хомогени трансформации. Директна, диферинцијална и инверзна кинематика. Јакобијани и динамика на манипулатори. Видови управување на движењето на манипулатор. Сензори и актуатори.		
6.	Оспособен за (компетенции)	Креирање на комплексен механички систем. Формулирање и решавање на сложени кинематички и динамички проблеми во роботиката. Користење на MATLAB како алатка за решавање на сложени инженериски проблеми.		
7.	Услов за запишување на предметот	нема		
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. T. R. Kurfess, <i>Robotics and Automation Handbook</i> , 2000 2. L. Sciavicco, B. Siciliano, <i>Modeling and Control of Robot Manipulators</i> , 2000 3. R. S. Burns, <i>Advanced Control Engineering</i> , 2001		
9.	Број на кредити:	6		
10.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 саати = 180 саати		
11.	Распределба на расположивото време	28 + 90 + 60 + 2 = 180 саати		
	11.1. П -	Предавања - теоретска настава (15 недели по 2 саати)		28 саати
	11.2. ПА, СР, ДЗ -	Проектни активности; семинарски работи; домашни задачи		90 саати
	11.3. СУ -	Самостојно учење		60 саати
	11.4. ТПЗ -	Проверка на знаење со тестови		2 саати
12.	Оценување	50 + 50 = 100 бода		
	12.1. 1 тест до 50 бода	50 бода		
	12.2. ПА, СР, ДЗ	50 бода		
	Оценки:			
			од 50 до 60 бода	
			6 (шест)	
			од 61 до 70 бода	
			7 (седум)	
			од 71 до 80 бода	
			8 (осум)	
			од 81 до 90 бода	
			9 (девет)	
			над 90 бода	
13.	Услов за потпис и формален испит	Реализирани активности 11.2		

АКТИВНОСТИ ЗА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ **МЕХАНИКА НА МАНИПУЛАТОРИ И НИВНО УПРАВУВАЊЕ**

Предавања	
Саати	Тема
2	Вовед. Структура на манипулатор. Ротациони матрици. Хомогени трансформации.
2	Директна кинематика. Инверзна кинематика. Директна и инверзна кинематика на манипулативни структури.
2	Диференцијална кинематика. Јакобијани. Јакобијани на манипулативни структури.
2	Статика
2	Динамика. Лагранжова равенка.
2	Динамика. Њутон-Ојлерова равенка.
2	Планирање на траекторија. Движење точка до точка. Интерполација на траекторија.
2	Видови управување.
2	Линеарно управување на манипулатори.
2	Нелинеарно управување на манипулатори.
2	Управување на манипулатори во контакт со динамичка околина.
2	Актуатори.
2	Сензори.
2	Fuzzy управување на манипулатори.
2	Индустриски апликации на манипулаторите.
Тест за проверка на знаењата	
30	

Проектна активност, семинарски работи, домашни задачи		
	Тема	Активност
1	Директната кинематика на манипулатор	
2	Инверзната кинематика на манипулатор	
3	Формирање на јакобијан на манипулатор	
4	Динамика на манипулатор	
5	Траекторија на манипулатор	
6	Формирање на шема на управување на манипулатор	
Проектна задача. Работа со компјутер.		